

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 D

2 **maximumscore 1**

loco (regel 17) en fingo (regel 18)

3 **maximumscore 3**

- a. (superoque) caelicolum regi (regel 20-21) 1
- b. (Terra) Mavortia (regel 13): Mars 1
- Dionaeae (matri) (regel 19): Venus 1

Opmerkingen

- Bij b. bij elk antwoord alleen een scorepunt toekennen wanneer de combinatie van tekstelement en naam van de godheid juist is.
- Niet fout rekenen wanneer bij b. in plaats van 'Dionaeae (matri) (regel 19): Venus' als antwoord is gegeven 'Dionaeae (matri) (regel 19): Dione/Diona'.
- Geen scorepunt toekennen wanneer bij b. in plaats van 'Dionaeae (matri) (regel 19): Venus' als antwoord is gegeven 'Dionaeae (matri) (regel 19): Dionaea(e)'.

4 **maximumscore 1**

(de aanblik van) het bloeden van de wortels/struiken / de bloedende wortels/struiken

Of woorden van overeenkomstige strekking.

5 **maximumscore 1**

insequor (regel 32)

6 **maximumscore 1**

Het (omen) moet geïnterpreteerd worden als ongunstig voorteken, want Aeneas vraagt de nimfen / Mars om het voorteken minder erg te maken. Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Geen scorepunt toekennen wanneer de toelichting/argumentatie ontbreekt of onjuist is.

Vraag	Antwoord	Scores
7	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • externum (regel 43) • de stipite (regel 43) 	<p>1 1</p>
	<p><i>Opmerking</i> Niet fout rekenen wanneer in plaats van ‘de stipite (regel 43)’ als antwoord is gegeven ‘stipite (regel 43)’.</p>	
8	<p>maximumscore 2</p> <p>Twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – asyndeton tussen terras en fuge – anafora: fuge fuge – chiasme: crudeles (a) terras (b) litus (b) avarum (a) – personificatie: crudeles (terras) / (litus) avarum 	
	<p><i>Opmerking</i> Alleen scorepunten toekennen wanneer de combinaties van stilistisch middel en bijbehorend citaat juist zijn.</p>	
9	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. (Polydorum) obtruncat (regel 55) • b. (et) auro (vi) potitur (regel 55-56) 	<p>1 1</p>
	<p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven ‘auri sacra fames (regel 57)’. – Geen scorepunt toekennen wanneer bij a. en/of b. als antwoord is gegeven ‘fas omne abrumpit (regel 55)’. 	
10	<p>maximumscore 1</p> <p>alendum (regel 50)</p>	
11	<p>maximumscore 1</p> <p>De broer van Dido / Pygmalion had uit hebzucht de man van Dido / Sychaeus vermoord / De man van Dido / Sychaeus was uit hebzucht vermoord / Dido had zelf te maken gehad met de hebzucht van haar broer. Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
12	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • In regel 41 is Polydorus met aarde bedekt, • maar hij wordt pas door de Trojanen (in de regels 67-68) volgens de juiste rituelen begraven <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	<p>1 1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2

- 13 maximumscore 3**
- a. metonymia 1
 - b. liba (regel 109) 1
 - solum (regel 111) 1

- 14 maximumscore 1**
 Vergilius benadrukt (met het woord *adludens*) dat Julius zijn uitspraak slechts voor de grap doet.
 Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

*Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven ‘Vergilius gebruikt het woord *adludens*’.*

- 15 maximumscore 3**
- a. (sic) *Iuppiter* (*ipse monebat*) (regel 110) 1
 - b. (*orbem*) *fatalis* (*crusti*) (regel 114-115) 1
 - c. (*stupefactus*) *numine* (regel 119) 1

- 16 maximumscore 2**
- Ze hebben (gedreven door honger) zojuist de ‘*tafels*’ opgegeten 1
 - Volgens een voorspelling van Anchises was dit een aanwijzing dat men het land van bestemming had bereikt 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

- 17 maximumscore 2**
- a. In het Latijn is *fames* het onderwerp. In de vertaling is ‘van honger’ een (bijwoordelijke) bepaling 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- b. *accisis* (*dapibus*) (regel 125) 1

Opmerkingen

- *Bij a. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer bij a. als antwoord is gegeven ‘In het Latijn is *fames* nominativus. In de vertaling is ‘van honger’ een bepaling’.*

- 18 maximumscore 2**
- a. $\overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} | \overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} | \overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} | \overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} | \overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} | \overset{\sim}{-} \overset{\sim}{-} ||$ 1
 - b. De -a van *prima* is kort en kan dus niet abl. ev. zijn zoals *manu* (*prima* hoort dus bij *tecta*) 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
19	maximumscore 2 • a. laborum (regel 117) • b. finem (regel 118)	1 1
20	B	
21	maximumscore 2 • a. vina reponite (mensis) (regel 134) • b. De Trojanen hebben inmiddels aan de hemel een gunstig voorteken gezien Of woorden van overeenkomstige strekking.	1 1

Algemeen

22	maximumscore 2 • a. Vergilius bootst de Ilias en Odyssee / Homerus / het Griekse epos na / schrijft in de stijl van de Ilias en de Odyssee / Homerus / het Griekse epos • b. Vergilius vleit (in de Aeneis keizer) Augustus (door op de verwantschap van keizer Augustus met Aeneas/Venus te zinspelen) Of woorden van overeenkomstige strekking.	1 1
----	---	--------

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 23		
23	maximumscore 2 Tres Notus hibernas (kolon 24) noctes vexit me violentus aqua. Drie gure/winterse nachten voerde de zuidenwind, heftig/onstuimig door stortbuien, mij mee Niet fout rekenen: Drie gure/winterse nachten voerde de heftige/onstuimige zuidenwind mij mee door stortbuien vexit niet vertaald als vorm van veho	0
Kolon 24		
24	maximumscore 1 immensa per aequora over (de) onmetelijke zee(ën)	

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>Kolon 25 maximumscore 2 Vix lumine quarto prospexi Italiam Met moeite zag ik op de vierde dag Italië in de verte / voor me</p> <p>prospicio elke andere betekenis dan 'in de verte / voor zich zien' of een synoniem daarvan</p>	0
26	<p>Kolon 26 maximumscore 2 summa sublimis ab unda. hoog vanaf de top van een golf</p> <p>Niet fout rekenen: summa ab unda vanaf de hoogste / een zeer hoge golf ab door</p>	0
27	<p>Kolon 27 maximumscore 1 Paulatim adnabam terrae. Geleidelijk zwom ik naar het land</p>	
28	<p>Kolon 28 maximumscore 2 lam tuta tenebam, ni gens crudelis, (kolon 29 en 30) ferro invasisset Ik zou al veilig geweest zijn, als niet een wreed volk met wapens / een wapen mij had / zou hebben aangevallen/overvallen</p> <p>Niet fout rekenen: crudelis ferro wreed door wapens / een wapen invado elke andere betekenis dan 'aanvallen/overvallen' of een synoniem daarvan</p>	0
29	<p>Kolon 29 maximumscore 2 madida cum veste gravatum terwijl ik (ver)zwaar(d) was door mijn natte kleding / (mij) zwaar door mijn natte kleding</p> <p>gravo elke andere betekenis dan 'verzwaren' of een synoniem daarvan</p>	0
30	<p>Kolon 30 maximumscore 2 prensantemque uncis manibus capita aspera montis, en terwijl ik met (mijn) gekromde handen (de) ruwe rotspunten / een ruwe rotspunt beetgreep / en met (mijn) gekromde handen (de) ruwe rotspunten / een ruwe rotspunt beetgrijpend</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kolon 31

31 **maximumscore 2**

praedamque ignara putasset.

en in zijn onwetendheid mij voor buit had aangezien/gehouden

puto elke andere betekenis dan ‘aanzien/houden voor’ of een synoniem daarvan

0

Kolon 32

32 **maximumscore 1**

Nunc me fluctus habet

Nu dragen/hebben de golven mijn lijk / Nu draagt/heeft een golf/stroming mijn lijk

Kolon 33

33 **maximumscore 2**

versantque in litore venti.

en wentelen de winden / en wentelt de wind mijn lijk (rond) op de kust

Kolon 34

34 **maximumscore 1**

Quod te (kolon 35 en kolon 36) oro,

Daarom bid/smeek ik jou

oro elke andere betekenis dan ‘bidden/smeken’ of een synoniem daarvan

0

Kolon 35

35 **maximumscore 2**

per caeli iucundum lumen et auras,

bij het aangename licht van de hemel en (bij) de lucht(stromen)/hemel

Kolon 36

36 **maximumscore 1**

per genitorem

bij je vader

Niet fout rekenen: bij mijn vader

Kolon 37

37 **maximumscore 1**

per spes surgentis Iuli:

bij de hoop op de opgroeiende Julius

Niet fout rekenen: bij de verwachting(en)/hoop van de opgroeiende Julius

Vraag	Antwoord	Scores
38	<p>Kolon 38 maximumscore 2 eripe me his, invicte, malis. ruk me weg, onoverwonnene/onoverwinnelijke, uit/van deze ellende</p>	
	<p>eripe niet vertaald als imperativus his malis van deze slechte mensen</p>	<p>0 1</p>
39	<p>Kolon 39 maximumscore 2 Aut tu mihi terram inice Werp (of) op/voor mij aarde/grond (op) / (Of) begraaft mij / Jij moet op/voor mij (of) aarde/grond (op)werpen / Jij moet mij (of) begraven</p>	
	<p>inice niet vertaald als imperativus</p>	<p>0</p>
40	<p>Kolon 40 maximumscore 1 - namque potes - want jij kunt dat</p>	
	<p>Kolon 41 maximumscore 1 portusque require Velinos; en zoek de haven(s) van Velia (op)</p>	
41	<p>require niet vertaald als imperativus Wanneer ook eripe in kolon 38 en/of inice in kolon 39 niet als imperativus is vertaald, hier opnieuw aanrekenen tot een maximum van vier scorepunten.</p>	<p>0</p>
	<p>Kolon 42 maximumscore 2 aut tu (kolon 43) da dextram misero of geef (jij) mij, ongelukkige, je rechterhand / of jij moet mij, ongelukkige, je rechterhand geven</p>	
42	<p>da niet vertaald als imperativus Wanneer ook eripe in kolon 38 en/of inice in kolon 39 en/of require in kolon 41 niet als imperativus is vertaald, hier opnieuw aanrekenen tot een maximum van vier scorepunten.</p>	<p>0</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kolon 43**43 maximumscore 2**

si qua via est, si quam tibi diva creatrix ostendit
als er een manier is, als je goddelijke moeder aan jou een manier toont /
heeft getoond

*De woorden **neque** t/m **paludem** zijn voorvertaald.*

Kolon 44**44 maximumscore 2**

et tecum me tolle per undas,
en til mij met jou / neem me met je mee over/door het water / de
golven/wateren

tolle niet vertaald als imperativus

0

Wanneer ook **eripe** in kolon 38 en/of **inice** in kolon 39 en/of **require** in
kolon 41 en/of **da** in kolon 42 niet als imperativus is vertaald, hier opnieuw
aanrekenen tot een maximum van vier scorepunten.

Kolon 45**45 maximumscore 2**

sedibus ut saltem placidis in morte quiescam.
opdat/zodat ik tenminste in de dood rust / zal/kan rusten op een kalme
plaats / kalme plaatsen

ut elke andere betekenis dan 'opdat/zodat' of een synoniem daarvan

0

Bronvermeldingen

tekst 1	Vergilius, Aeneis 3.13-68
tekst 2	Vergilius, Aeneis 7.107-147
tekst 3	Vergilius, Aeneis 6.355-371